

Ім'я користувача:
Полтавський інститут економіки і права Полтавськи...

ID перевірки:
1016224135

Дата перевірки:
02.05.2024 13:48:04 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet

Дата звіту:
02.05.2024 13:52:14 EEST

ID користувача:
100011299

Назва документа: Курсова Робот_Ломакін Олександр

Кількість сторінок: 26 Кількість слів: 4528 Кількість символів: 35396 Розмір файлу: 44.62 KB ID файлу: 1016001311

41.3% Схожість

Найбільша схожість: 14.7% з Інтернет-джерелом (https://shron1.chtyvo.org.ua/Koziubra_Mykola/Zahalna_teoriia_prava...)

41.3% Джерела з Інтернету

1000

Сторінка 28

Пошук збігів з Бібліотекою не проводився

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи

2

Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»
Полтавський фаховий коледж
Циклова комісія правознавства

КУРСОВА РОБОТА
з навчальної дисципліни «Теорія держави і права»
на тему «Правове регулювання суспільних відносин»

Виконав:
здобувач 1 курсу,
групи ЗПЗ-23-2-р1
Ломакін Олександр Олександрович
Науковий керівник: старший викладач
Стрілько Дмитро Леонідович

Полтава 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. Поняття та ознаки правового регулювання суспільних відносин.....	6
РОЗДІЛ 2. Способи та методи правового регулювання.....	11
РОЗДІЛ 3. Типи та види правового регулювання.....	15
РОЗДІЛ 4. Ефективність правового регулювання.....	19
ВИСНОВКИ.....	22
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	25

ВСТУП

Актуальність теми роботи. Ускладнення суспільних відносин, їх все більш динамічний характер зумовлюють необхідність вироблення адекватного механізму правового регулювання. Розуміння права як системи загальнообов'язкових правил поведінки, спрямованих на забезпечення індивідуальної свободи та суспільного порядку, ефективна дія яких підтримується та охороняється державою, вказує на відмову від суто державно-нормативної регламентації тієї сфери суспільних відносин, що охоплюються предметом правового регулювання. Право все більше сприймається як результат певного наявного в суспільстві консенсусу (або компромісу) щодо вирішення того чи іншого суспільно значущого питання і від нього все частіше чекають динамічності, якій, особливо в приватній сфері відносин, їх учасники готові віддати перевагу перед цінністю правової стабільності. Відбувається відмова від суто державно-нормативної регламентації відповідних сфер суспільних відносин, при цьому змінюється призначення самого права як інструмента їх регулювання. Це все зазначене і зумовлює актуальність теми «Правове регулювання суспільних відносин».

Дана тема знайшла своє відображення в таких роботах вчених, як: Г. Беляєвої, В. Беляєва, С. Рубченко, А. Павлушиної, Н. Вопленко, В. Ісакова, С. Кіреєва, О. Малько, Л. Борисової, І. Михайловської, М. Матузова, Л. Морозової, В. Сапуна, Ю. Тихомирова, Е. Шамсумової, С. Утяшова, О. Хабібуліної, О. Родіонова, В. Горленко, І. Барзілової, В. Кутько, Л. Терещенко та багатьох ін.

Мета та завдання дослідження. Головною метою курсової роботи є проаналізувати правове регулювання, а саме поняття, способи, методи, типи і види.

Для досягнення цієї мети потрібно виконати **такі завдання** як:

- 1) дослідити поняття та ознаки правового регулювання суспільних відносин;
- 2) розкрити способи та методи правового регулювання;

- 3) проаналізувати типи та види правового регулювання;
- 4) розкрити ефективність правового регулювання.

Об'єкт дослідження – це відносини, що стосуються поняття, способів, методів, типів і видів правового регулювання.

Предмет дослідження – це правове регулювання суспільних відносин.

Методи дослідження. Задля забезпечення об'єктивності, всебічності і повноти дослідження, а також для отримання науково обґрунтованих і достовірних результатів у роботі було використано систему загальнонаукових та конкретно-наукових методів пізнання, зокрема:

- метод філософської герменевтики, що інтегрує знання про ефективність у праві – юридичні, логічні, лінгвістичні, психологічні, історичні, соціально-політичні тощо;

- діалектичний метод, виявом якого є всебічне дослідження ефективності механізму правового регулювання, її взаємозв'язку з іншими правовими явищами: доцільністю, ефективністю;

- метод класифікації, який застосовано, зокрема, для здійснення видової характеристики актів ефективності механізму правового регулювання;

- порівняльний метод, котрий використано для з'ясування спільного й відмінного між видами ефективності механізму правового регулювання шляхом їх порівняння, розрізнення за відповідною ознакою або властивістю;

- цільовий метод, за допомогою якого з'ясовано мету і завдання правового регулювання;

- метод документального аналізу, дав змогу окреслити напрями вдосконалення теоретичних засад і практики підвищення ефективності механізму правового регулювання;

- метод узагальнення використано для формулювання прикінцевих положень проведеного дослідження.

Структура роботи зумовлена метою і завданнями дослідження, складається зі вступу, 4 розділів, висновків, списку використаних джерел (13 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 26 сторінок, з яких 22 сторінок основного тексту.

РОЗДІЛ 1.

Поняття та ознаки правового регулювання суспільних відносин

Правове регулювання – це складна теоретично насичена категорія. У розкритті особливостей поняття правового регулювання треба зважати на такі суміжні та пов'язані з ними поняття, як «соціальне регулювання» і «правовий вплив» [14, с. 59].

Зв'язок між правовим та соціальним регулюванням полягає в тому, що правове регулювання в сутності є одним із видів соціального впливу на поведінку людей та відносини між ними. Соціальне регулювання охоплює ширший спектр механізмів контролю, які можуть включати не лише правові норми, а й мораль, звичаї, соціальні норми тощо. Однак правове регулювання вирізняється своєю системністю та можливістю вжиття примусових заходів в разі порушення встановлених норм.

В об'єктивному дослідженні правового регулювання важливо розглядати його співвідношення та відмінності від категорії «правовий вплив». М.М. Ковалевський, М.М. Коркунов і С.А. Муромцев досліджували правове регулювання як засіб забезпечення розмежування різних інтересів та встановлення соціального порядку. Вони підкреслювали спрямованість правового регулювання на особисті інтереси людини та надавали йому сенсуальне розуміння з акцентом на результат. Б.О. Кістяківський та П.О. Сорокін доповнювали ці уявлення, розглядаючи право як багатоаспектний феномен і вимірюючи його ефективність за різними критеріями, включаючи соціальний та психічний виміри. П.О. Сорокін акцентував увагу на інструментальному розумінні правового регулювання та визначав критерії, такі як розумність державної влади, культурність суспільства та умови правового регулювання. М.М. Алексєєв, з феноменологічної точки зору, відзначав, що регулятивне функціональне призначення права є складовою характеристикою самого права, а рівень правового регулювання визначається його включенням у загальний контекст зміни правових норм як частини духовного життя. [2, с. 322].

В юридичній літературі розглядають правовий вплив як поняття з двома відтінками значень. У вузькому розумінні він трактується як синонім правового регулювання, що означає застосування конкретних правових норм та засобів для управління суспільними відносинами. Однак така позиція не знаходить загального підтримки серед правознавців. Наприклад, О. Вітченко вважає, що правовий вплив, здійснюваний через систему юридичних норм та інших правових явищ, відрізняється від правового регулювання. Він наголошує на тому, що використання цих термінів як синонімів зводить на нівелювання необхідності у визначенні категорії «правовий вплив», оскільки ці поняття мають відмінні аспекти [13, с. 37].

У широкому розумінні, правовий вплив охоплює весь процес впливу права на соціальне життя, свідомість та поведінку людей, що включає різноманітні аспекти. За словами Н. Сільченка, предмет правового регулювання обмежується суспільними відносинами, учасники яких мають певні права та обов'язки як суб'єкти конкретних правових відносин. У той час як предметом правового впливу можуть бути практично будь-які соціальні відносини та інші зв'язки між людьми, оскільки він впливає на свідомість, інтереси, мотиви та поведінку індивідів [14, с. 60-61].

В науковій літературі часто використовується термінологія, яка порівнює «правовий вплив» з «правовим регулюванням» і часто вважає їх взаємозамінними. У деяких випадках ці поняття можна використовувати як синоніми, оскільки саме право регулює суспільні відносини і впливає на них, упорядковуючи їх. Отже, правовий вплив можна розглядати як прояв регулятивної функції права.

Проте важливо розрізняти категорії «правове регулювання» і «правовий вплив». Останнє поняття є більш широким, оскільки вплив права не обмежується лише установленням порядку у суспільних відносинах. Право також має значний інформаційний, виховний та ціннісний потенціал, який впливає на людей по-різному в залежності від їхньої індивідуальної специфіки та умов. У процесі правового регулювання законодавці не можуть

регламентувати сферу свідомості людини, тому одні й ті ж правові норми можуть породжувати різні мотивації для правомірної та протиправної поведінки [18, с. 343].

Терміни «вплив» і «регулювання», за думкою А. Абрамової, відрізняються з кількох причин. По-перше, правовий вплив охоплює всі способи, за допомогою яких право впливає на реальність, і ці способи можуть бути дуже різноманітними. У той час як «регулювання» передбачає конкретний, чітко визначений спосіб дії, який спрямований на упорядкування. По-друге, «регулювання» включає в себе мету приведення відносин у систему, в той час як «вплив» не обов'язково має таку чітку мету. Поняття «вплив» може бути більш абстрактним і не вимагати досягнення певного регламентованого результату. По-третє, «вплив» характеризується широким спектром різних зв'язків між предметами і явищами, які не завжди можна передбачити заздалегідь. У той час як «регулювання» виокремлює лише ті стійкі зв'язки, які гарантують досягнення потрібної мети [14, с. 61-62].

Отже, потрібно розрізнити зазначені поняття і вважати регулювання суворо регламентованим, спрямованим на упорядкування суспільних відносин впливом.

На думку різних авторів, правове регулювання можна розглядати з різних поглядів. За словами М. Александрова, воно полягає в підпорядкуванні волі суб'єктів волі панівного класу, закріпленого в законах. В. Горшеньов визначає його як специфічну діяльність держави з упорядкування суспільних відносин за допомогою норм права. Згідно з Л. Явичем, правове регулювання охоплює всі форми юридичного впливу з боку держави на поведінку суб'єктів суспільних відносин. С. Братусь визначив його як встановлення особливих меж поведінки та введення порядку у відносинах між людьми. Отже, будь-яку форму державного припису, що виражена в законі, можна вважати правовою [14, с. 62]

Ю. Толстий розуміє правове регулювання як вплив права на поведінку людей у процесі реалізації норм права у правових відносинах. Він вказує на те, що поняття "правове регулювання" має менший обсяг, ніж "правовий вплив", проте він не вважає правове регулювання особливим.

В. Лазарев підтримує Ю. Толстого, зауважуючи, що поняття "правове регулювання" і "правовий вплив" не є ідентичними. На його думку, правовий вплив охоплює правове регулювання як один з способів вияву творчої ролі права.

М. Матузов визначає правове регулювання як свідомо організовану регламентацію суспільних відносин через наділення суб'єктів правами та обов'язками, які підтримуються та захищаються державою [4, с. 63–65].

В. Смирнов пропонує два різновиди трактування правового регулювання: у широкому сенсі, який включає всі способи впливу права на суспільні відносини, і у вузькому розумінні, який пов'язаний з впливом правового методу на конкретну групу суспільних відносин, що є предметом регулювання певної галузі права. Таким чином, він розглядає правовий вплив як складову частину правового регулювання. Проте цю позицію не підтримали інші учені-правознавці.

В. Сирих вносить істотно відмінне визначення правового регулювання. Він розглядає його як діяльність держави та суспільства під час підготовки, прийняття та реалізації норм права в конкретних відносинах, а також застосування державного примусу для забезпечення стабільного правопорядку в суспільстві. Проте це визначення може бути не зовсім точним, оскільки змішується сутність самого явища правового регулювання і його форми діяльності держави та суспільства, спрямовані на забезпечення правопорядку.

Важливо відзначити, що «правове регулювання» є науковою категорією, що дозволяє розглядати її з певною абстракцією. Для визначення обсягу цієї категорії можна використовувати умовиводи, аналізуючи властивості різних правових явищ, включаючи діяльність державних органів

та громадськості у сфері правового регулювання, а також фактичну поведінку інших суб'єктів права.

Незважаючи на абстрактність поняття «правове регулювання», це не означає розмитості його смислових меж. Після аналізу наукової та навчальної літератури можна зробити висновок, що серед учених немає значних розбіжностей у визначенні цієї категорії. Більшість науковців розглядають правове регулювання як цілеспрямований процес впливу права на суспільні відносини та поведінку людей за допомогою спеціальних правових засобів.

РОЗДІЛ 2.

Способи та методи правового регулювання

Суспільні відносини, які регулює право, є неоднаковими за складом їх учасників, об'єктами, змістом, підставами виникнення, змінення та припинення. Через те природно, що кожна з однорідних груп таких відносин (цивільних, кримінальних, трудових та ін.) об'єктивно вимагає особливих підходів до їх врегулювання.

Важливе значення для регулювання конкретних суспільних відносин мають способи правового регулювання. Переважно до них відносять три способи правового регулювання: дозволи, заборони та зобов'язання, що відповідають регулятивно-статичній і регулятивно-динамічній функції права [20, с. 258].

Способи правового регулювання - це засоби упорядкування поведінки суб'єктів права, які полягають у наданні їм прав або покладенні на них обов'язків. Способи включають у себе:

1) юридичне дозволяння: це визнання особі суб'єктивного права на здійснення або утримання від певних дій. Вона може використовувати цю можливість за власним розсудом.

2) юридичне зобов'язання: це покладення на особу обов'язку активного типу, що стимулює її до виконання певних дій.

3) юридична заборона: це встановлення обов'язку пасивного типу, за яким особа має утримуватися від певних дій.

Комбінації цих способів визначають спрямованість впливу права на суспільні відносини та типи правового регулювання [8, с. 101].

Іноді до цих трьох способів додається ще один - рекомендації. Це коли держава пропонує суб'єкту найбільш доцільний варіант поведінки, але без обов'язковості. Для ефективного правового регулювання ці способи повинні використовуватися у взаємозв'язку, наприклад, дозвіл можливий лише тоді, коли на інших суб'єктів покладено обов'язок здійснення відповідних дій [18, с. 345].

Під способами правового регулювання суспільних відносин мають на увазі основні засоби впливу права на поведінку людей. Ці способи включають в себе надання їм юридичних прав або накладання на них юридичних обов'язків, що не містять у собі інші, більш прості засоби [7, с. 17].

Способи правового регулювання поділяються на основні та допоміжні.

Основні способи правового регулювання, такі як дозвіл, зобов'язання та заборона, можуть застосовуватись як окремо, так і в поєднанні з іншими допоміжними методами регулювання. Однак одночасне застосування декількох основних способів регулювання для врегулювання однієї й тієї ж поведінки стає неможливим через їхню несумісність.

Дозвіл означає, що особа має певне суб'єктивне юридичне право, яке дозволяє їй вільно вибирати та здійснювати певний варіант своєї поведінки. Використання цієї можливості залежить від власного розсуду особи.

Зобов'язання полягає в тому, що учасники суспільних відносин, регламентованих правом, мають суб'єктивний юридичний обов'язок активного типу, який змушує їх до виконання певних дій, передбачених правовими нормами.

Заборона встановлюється шляхом покладення на особу суб'єктивного юридичного обов'язку пасивного типу, згідно з яким вона має утримуватися від певних, визначених правом форм поведінки.

На відміну від дозволів зобов'язання та заборони не припускають відхилення їх адресатів від варіантів поведінки, що пропонуються у правових нормах [7, с. 17].

Допоміжними способами правового регулювання є примус, заохочення, покарання, надання пільг, виключення з переліку обов'язків, пом'якшення юридичної відповідальності та ін. Ці способи не мають самостійного регулятивного значення, а використовуються разом з основними способами правового регулювання для посилення та оптимізації їх дії [7, с. 17].

Методи правового регулювання визначаються як обумовлені предметом правового регулювання різні прийоми, способи, засоби впливу права на суспільні відносини. Найбільш розповсюдженою є класифікація методів, що проводиться за ознакою характеру впливу права на суспільні відносини, які ним регулюються. Відповідно до неї виокремлюють імперативний та диспозитивний методи [20, с. 257].

Метод правового регулювання – це підхід до впорядкування певної сфери суспільних відносин, що зумовлює використання того чи іншого комплексу юридичних засобів. Виокремлюють два основних методи правового регулювання:

1) імперативний метод. Правове регулювання передбачає чітку і докладну регламентацію поведінки суб'єктів суспільних відносин шляхом встановлення юридичних правил. Воно не дозволяє суб'єктам самостійно встановлювати правила поведінки або діяти за власним розсудом, але вимагає підпорядкування їх дій правовим нормам. Цей підхід є характерним для публічного права, оскільки воно ґрунтується на взаємодії між суб'єктами, яка ґрунтується на підпорядкуванні одних суб'єктів іншим. Така регламентація має на меті встановлення однакових правил для всіх учасників, запобігає проявам самовладання, забезпечує дотримання законності та сприяє соціальній свободі.

2) диспозитивний метод. Правове регулювання включає в себе установаження трьох типів юридичних правил:

- а) Норми, які встановлюють межі дозволеної поведінки суб'єктів;
- б) Субсидіарні правила, що застосовуються у випадках, коли суб'єкти не встановили власні правила або не можуть їх визначити;
- в) Правила, що закріплюють принципи правового регулювання конкретної сфери суспільних відносин [8, с. 102].

Диспозитивний метод передбачає, що суб'єкти мають вільну можливість самостійно регулювати свою поведінку на основі принципів права, встановлюючи лише межі та процедури цієї саморегуляції. Цей метод

передбачає автономію суб'єктів, оскільки вони мають право вибирати варіанти поведінки. Його характерно використання спостерігається передусім у приватному праві, де вважається, що суб'єкти краще розуміють специфіку відповідних відносин і можуть самостійно домовлятися про умови співробітництва, наприклад, через укладання правочинів [8, с. 102].

Отже, правове регулювання суспільних відносин передбачає використання способів (дозволів, зобов'язань, заборон) та методів (імперативного та диспозитивного), які спрямовані на надання прав та обов'язків учасникам відносин з метою регулювання їх поведінки та оптимізації взаємодії в суспільстві.

РОЗДІЛ 3.

Типи та види правового регулювання

Типи правового регулювання відображають, як саме право організоване і застосовується на різних сферах суспільного життя, таких як економіка, політика, культура, військові справи та інші. Кожен тип правового регулювання має свій особливий порядок, який включає в себе певне поєднання різних способів (наприклад, дозволів і заборон), спрямованих на створення умов для задоволення інтересів суб'єктів права [20, с. 259].

Розрізняють два типи правового регулювання: загально-дозволеній і спеціально-дозволеній [7, с. 17].

1) Загально-дозволеній тип правового регулювання заснований на поєднанні загального юридичного дозволяння у формі визнання права із встановленням окремих обмежень (винятків) за допомогою юридичних заборон. Він є відображенням принципу «дозволено все, крім того, що прямо заборонено нормами права». Загально-дозволене регулювання надає особі право обрати будь-яку поведінку, крім тієї, щодо якої нормою права встановлено заборону;

2) спеціально-дозволеній, або дозвільний, тип правового регулювання заснований на поєднанні загальної юридичної заборони зі спеціальним юридичним дозволянням у формі дозволу. Цей тип надає особі право тільки на ту поведінку, що прямо передбачена нормами права, і, відповідно, забороняє поведінку, що нормами права прямо не визначена («заборонено все, крім того, що прямо дозволено нормами права») [8, с. 101].

Домінування загально-дозволеного або, навпаки, дозвільного типу правового регулювання зумовлюється впливом різних чинників:

- історичних традицій;
- рівня культури;
- характеру правової системи тощо.

Однак головним чинником є особливості відносин, що регулюються правом. Так, для більшості приватно-правових відносин характерним є

перевага загально-дозволеного регулювання, яке встановлюється для фізичних та юридичних осіб, а для публічних – дозвільного. Останнє поширюється, зокрема, на діяльність публічної влади, її органів і посадових осіб.

Правове регулювання є досить неоднорідним. Тому для кращого розуміння природи цього явища слід розглянути його основні різновиди [7, с. 19].

Складність і неоднорідність правового регулювання визначають різноманітність його видів, що класифікуються за рядом критеріїв.

1) Залежно від характеру правил, за допомогою яких здійснюється регулювання, розрізняють:

- нормативне правове регулювання, що здійснюється за допомогою норм права – правил загального характеру, які характеризуються невичерпністю і закріплюються в нормативно-правових актах та інших джерелах права;

- індивідуальне (ненормативне) правове регулювання, що здійснюється за допомогою індивідуальних правил, які зазвичай є персоніфікованими та вичерпними і закріплюються в актах правозастосування, договорах та ін.;

2) Залежно від характеру розподілу регулятивної компетенції виокремлюють:

- централізоване правове регулювання, коли регулятивні повноваження належать центральним органам державної влади;

- децентралізоване правове регулювання, яке передбачає здійснення регулятивних повноважень місцевими органами державної влади, органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами права;

3) Залежно від порядку формування юридичних засобів виокремлюють:

- субординаційне правове регулювання, яке має односторонній характер і не передбачає узгодження правил з їх адресатами (класичним прикладом такого регулювання є видання нормативно-правового акта);

- координаційне правове регулювання, яке має двосторонній або багатосторонній характер і полягає у встановленні відповідних юридичних правил шляхом досягнення згоди адресатів таких правил (наприклад, шляхом укладання договору);

4) Залежно від участі адресата правил в правовому регулюванні розрізняють:

- гетерономне правове регулювання, яке передбачає встановлення правил для адресата зовні, тобто іншим суб'єктом права;

- автономне правове регулювання, яке передбачає встановлення правил самим адресатом правил. Таке регулювання поширюється виключно на власну поведінку суб'єктів [19, с. 134].

Усі складові елементи правового регулювання взаємодіють між собою та утворюють систему, яка є надійним та динамічним механізмом. Цей механізм складається з уніфікованих юридичних інструментів і методів, які забезпечують ефективне правове регулювання суспільних відносин. Ефективність цього механізму є ключовою умовою успішного правового регулювання.

Отже, проаналізувавши усе зазначене, можна зробити висновок, що тип правового регулювання – це характеристика загальної спрямованості впливу права на суспільні відносини залежно від того, який із способів правового регулювання лежить в його основі – дозволяння чи заборона. Виділяють загально-дозволені та спеціально-дозволені, або дозвільний, тип правового регулювання. Проаналізовано правове регулювання за рядом критеріїв, а саме: залежно від характеру правил, за допомогою яких здійснюється регулювання, розрізняють нормативне та індивідуальне (ненормативне) правове регулювання; залежно від характеру розподілу регулятивної компетенції виокремлюють централізоване та децентралізоване правове регулювання; залежно від порядку формування юридичних засобів виокремлюють субординаційне та координаційне правове регулювання;

залежно від участі адресата правил в правовому регулюванні розрізняють гетерономне та автономне правове регулювання.

РОЗДІЛ 4.

Ефективність правового регулювання

Ефективність правового регулювання визначається його здатністю досягати поставлених цілей і завдань, враховуючи при цьому характер суспільних відносин, що підлягають регулюванню. Вона відображається в тому, наскільки результати реалізації права відповідають очікуваним наслідкам та відображають прагнення до досягнення бажаних результатів [7, с. 20].

Ефективність правового регулювання – це його спроможність приводити до максимально можливих позитивних результатів за рахунок обґрунтованих, розумних і доцільних витрат та обмежень. Вона визначається двома показниками. З одного боку, ефективність вираховується як співвідношення між реальними і запланованими результатами правового регулювання, а з другого – як відношення досягнутого результату регулювання до понесених при цьому витрат і докладених зусиль [8, с. 98].

Фактори, які впливають на ефективність правового регулювання, можна умовно розділити на кілька груп:

1) Аспекти, пов'язані з якістю нормативної бази:

- Відповідність юридичних норм загально-соціальним закономірностям та природі суспільних відносин.
- Дотримання правил техніки законодавства для логічного та доступного формулювання нормативно-правових актів.
- Розробка процедурних механізмів реалізації норм матеріального права та їх відповідність сучасним вимогам.
- Оптимальна організація системи законодавства та постійне його вдосконалення.

2) Фактори, що впливають на якість правозастосовної та контрольної діяльності:

- Професійна підготовка фахівців та наявність стимулів для продуктивної роботи.

- Чіткий розподіл компетенції та співробітництво між правовими відомствами.

3) Соціальні фактори, які впливають на дію права:

- Відповідність інтересів учасників суспільних відносин спрямованості правового регулювання.

- Рівень правової освіченості населення та розбіжності між правовими та іншими соціальними нормами.

Відповідно ефективність правотворчої діяльності залежить від врахування цих чинників, а також принципів правотворчої діяльності. Це найважливіший засіб управління суспільством, з точки зору формування стратегії його розвитку, а також показник цивілізованості й демократизації суспільства [17, с. 241].

О. Грошев вважає, що ефективність правового регулювання прямо залежить від рівня правосвідомості суспільства. Високий рівень правосвідомості сприяє ефективному регулюванню, тоді як низький рівень та наявність негативних установок можуть призвести до ослаблення ролі права і поширення протиправної поведінки. Проте сама по собі правосвідомість не є достатньою для забезпечення дотримання норм права. Якщо норми не відповідають потребам суспільного розвитку, вони можуть бути недосконалими або суперечливими. Ефективність механізму правового регулювання залежить від врахування соціально-психологічних аспектів правової свідомості. Якщо правові норми не узгоджуються з суспільною свідомістю, вони можуть бути неефективними і призвести до негативних наслідків. Зростання ефективності правового регулювання залежить від взаємодії між правом і правосвідомістю, а також від підвищення рівня правової свідомості та поваги до права і його регулятивної функції. [12, с. 320].

Також важливими умовами ефективності механізму правового регулювання є рівень законності і правопорядку. Законність виражає ідею та вимогу права, що реалізується через законодавство держави. Це означає, що

посадові особи повинні дотримуватися законів, реагувати на їх порушення, відновлювати порушені права і притягати винних до відповідальності. Законність також передбачає наявність ефективного механізму захисту дії законів, зокрема захисту прав і законних інтересів громадян та інших суб'єктів права. Важливо враховувати, що порушення законів ще не означає, що особи є порушниками законності; це лише свідчить про порушення правопорядку в суспільстві.

Отже, ефективність правового регулювання означає його здатність досягати максимально можливих позитивних результатів при розумному використанні ресурсів та обмежень. Вона вимірюється двома основними показниками. З одного боку, ефективність визначається співвідношенням між реальними та запланованими результатами правового регулювання. З іншого боку, вона визначається відношенням досягнутого результату регулювання до затрат і зусиль, необхідних для його досягнення.

ВИСНОВКИ

Отже, проаналізувавши усе зазначене, можна зробити наступні висновки:

1) правове регулювання – це впорядкування поведінки учасників суспільних відносин за допомогою спеціальних юридичних засобів і способів;

2) для правового регулювання характерні такі риси:

- правове регулювання здійснюється із використанням різноманітних юридичних засобів – інструментів, за допомогою яких задовольняються інтереси суб'єктів права, забезпечується досягнення соціально корисних цілей (норм права, нормативно-правових актів, актів застосування права, актів реалізації прав і обов'язків та способів – заборони, дозволянь, зобов'язань тощо);

- об'єктом правового регулювання є поведінка людей та їх об'єднань у суспільстві, яка через свою соціальну значущість регулюється нормами права (юридично значуща поведінка). Крім того, в юридичній літературі використовується більш широке, ніж правове регулювання, поняття «правовий вплив», безпосереднім об'єктом якого є не тільки поведінка людини, а також її свідомість, психіка;

- правове регулювання поширюється не на всі суспільні відносини, а лише на ті, що становлять предмет правового регулювання (тобто на суспільні відносини, які можуть бути упорядковані юридичними засобами і способами та об'єктивно потребують такого упорядкування);

- правове регулювання є тривалим процесом, який може бути розділений на кілька відносно самостійних етапів (стадій);

- правове регулювання має державну забезпеченість. Держава гарантує єдність, системність, результативність та загальну ефективність правового регулювання. Зокрема, держава встановлює загальні засади правового регулювання, здійснює нормотворчість та правозастосування, розв'язання конфліктів між суб'єктами права. Водночас слід підкреслити, що

в правовому регулюванні – у певних межах та формах – беруть участь й інші суб'єкти права, які зацікавлені в правовому упорядкуванні суспільних відносин і використовують для цього необхідні юридичні засоби і способи;

3) спосіб правового регулювання – це прийом регламентації поведінки суб'єктів права шляхом надання їм прав та/або покладання на них обов'язків. Класичними способами правового регулювання є: юридичне дозволяння, юридичне зобов'язання, юридична заборона;

4) метод правового регулювання – це підхід до впорядкування певної сфери суспільних відносин, що зумовлює використання того чи іншого комплексу юридичних засобів. Виокремлюють два основних методи правового регулювання: імперативний та диспозитивний. Крім наведених основних, у правовому регулюванні використовуються також допоміжні (субсидіарні) методи, найпоширенішими серед яких є рекомендаційний і заохочувальний;

5) тип правового регулювання – це характеристика загальної спрямованості впливу права на суспільні відносини залежно від того, який із способів правового регулювання лежить в його основі – дозволяння чи заборона;

6) виділяють загально-дозволений та спеціально-дозволений, або дозвільний, тип правового регулювання;

7) проаналізовано правове регулювання за рядом критеріїв, а саме:

- залежно від характеру правил, за допомогою яких здійснюється регулювання, розрізняють нормативне та індивідуальне (ненормативне) правове регулювання;

- залежно від характеру розподілу регулятивної компетенції виокремлюють централізоване та децентралізоване правове регулювання;

- залежно від порядку формування юридичних засобів виокремлюють субординаційне та координаційне правове регулювання;

- залежно від участі адресата правил в правовому регулюванні розрізняють гетерономне та автономне правове регулювання;

8) ефективність правового регулювання – це його спроможність приводити до максимально можливих позитивних результатів за рахунок обґрунтованих, розумних і доцільних витрат та обмежень. Вона визначається двома показниками. З одного боку, ефективність вираховується як співвідношення між реальними і запланованими результатами правового регулювання, а з другого – як відношення досягнутого результату регулювання до понесених при цьому витрат і докладених зусиль.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безкоровайна Ю. Правове регулювання як об'єкт соціологічного типу право пізнання. Х.: Трибуна молодого вченого. Юридичний вісник, 2020/6. С. 318-325. URL: [file:///C:/Users/Admin/Downloads/Правове%20регулювання%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Admin/Downloads/Правове%20регулювання%20(1).pdf) (дата звернення 01.05.2024).
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. К.; Ірпінь: Перун, 2005. 1728 с.
3. Загальна теорія держави і права: [Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів] / М.В. Цвік, О.В. Петришин, Л.В. Авраменко та ін.; За ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М.В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О. В. Петришина. Харків: Право, 2009. 584 с.
4. Загальна теорія права: Підручник / За заг. ред. М.І. Козюбри. – К.: Ваїте, 2015. 392 с. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/8/f/283756.pdf> (дата звернення 01.05.2024).
5. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення 01.05.2024).
6. Лепех Л.Л. Вимоги до правового регулювання. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2013. № 21. Ч. 1. С. 67–70.
7. Лепех Л.Л. Зміст та особливості категорії «правове регулювання». Митна справа. Науково-аналітичний журнал. 2013. № 5. Ч. 2. Кн. 2. С. 314–321.
8. Лепех Л.Л. Ознаки правового регулювання (в контексті діалектики його соціальної та юридичної ефективності). «Порівняльно-аналітичне право». Електронне фахове видання. 2013. № 3–2. С. 37–40.
9. Лепех Л.Л. Соціальна та юридична ефективність механізму правового регулювання (дисертація, Київ, 2019 р.). URL: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/dissertation/3811/disertaciya-na-zdobuttya->

[naukovogo-stupenya-kandidata-yuridichnikh-nauk-lepekh-ll.pdf](#) (дата звернення 01.05.2024).

10. Теорія держави і права: Навчальний посібник / За заг. ред. Тополевський Р.Б., Федіна Н.В. – Л.: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 268 с. URL: <http://dSPACE.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3293/1/ТеорДержПрава-13-07-20.pdf> (дата звернення 30.04.2024).

11. Теорія держави і права: Підручник / За заг. ред. доктора юридичних наук, професора, академіка НАПрН України О. М. Бандурки. – Х.: Харківський національний університет внутрішніх справ, 2018. 416 с. URL: http://dSPACE.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/6689/Teoriia%20derzhavy%20i%20prava_pidruchnyk_KhNUVS_2018.pdf?sequence=4&isAllowed=y (дата звернення 30.04.2024).

12. Теорія держави і права: Підручник / О.В. Петришин, С.П. Погребняк, В.С. Смородинський та ін.; за ред. О.В. Петришина. Х.: Право, 2015. 368 с. URL: <https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/126/1-30.pdf> (дата звернення 30.04.2024).

13. Теорія держави та права: Навчальний посібник / За заг. ред. доктора юридичних наук, професора Гусарева С.Д., доктора юридичних наук, професора Тихомирова О.Д. – К.: Освіта України, 2017. 320 с. URL: https://www.naiu.kiev.ua/files/kafedru/tdp/navch_pos_tdp.pdf (дата звернення 30.04.2024).

Схожість

Джерела з Інтернету

1000

1	https://shron1.chtyvo.org.ua/Koziubra_Mykola/Zahalna_teoriia_prava.pdf	64 джерела	14.7%
2	http://4-i-5.ru/text-3/page-10-ref-65937.php		13.6%
3	http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/55006/3/disertaciya-na-zdobuttya-naukovogo-stupenya-kandidata-yuridichn	90 джерел	8.28%
4	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12417/%d0%9a%d0%9f%d0%92%d0%92_%d0%9d%d0%9c%d0%9	3 джерела	6.07%
5	http://ftplec.nlu.edu.ua/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE-%D0%BC%D0	6 джерел	4.09%
6	https://dut.edu.ua/firefox/l_628_31848126.pdf	53 джерела	3.47%
7	https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/2020/kzpd/z/zl7.3.pdf	51 джерело	3.31%
8	https://law.wikireading.ru/hN3CptwAOU		2.78%
9	https://fpk.in.ua/images/navchal-metod/RP_TEORIYA-PRAVA.pdf	83 джерела	2.69%
10	http://faculty-law-polytec.stu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/03/zbirnyk-tez-2020.pdf	17 джерел	2.43%
11	http://ftplec.nlu.edu.ua/%d0%9d%d0%b0%d0%b2%d1%87%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%be-%d0%bc%d0%b	3 джерела	2.32%
12	http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6262/1/6435_IR.pdf	3 джерела	2.25%
13	http://phtl.nlu.edu.ua/article/download/183404/183359		2.23%
14	http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/18310/6/dysertatsia_kopytova_os.pdf	12 джерел	2.19%
15	http://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/6054/1/%d0%a1%d0%9b%d0%9e%d0%92%d0%9d%d0%98%d0%9a%20%d0%9e...		2.19%
16	https://vdocuments.pub/-2017-02-08-oe.html	5 джерел	2.12%
17	http://journal.lduvs.lg.ua/index.php/journal/article/download/489/426	6 джерел	2.08%
18	https://dspace.oduvs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ff6f77bc-3bc6-49d4-b3f3-e5ccf1a2cb8f/content	2 джерела	1.97%
19	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/23560/%d0%9c%d0%b5%d1%82%d0%be%d0%b4%d0%b8%d1%87%d0%...		1.97%
20	https://dspace.nau.edu.ua/bitstream/NAU/49879/2/%d0%a7%d0%be%d1%80%d0%bd%d0%b0%20%d0%a1.%d0%97.%20_%d...		1.86%

21	http://phd.znu.edu.ua/page/PhD/Shymon_dis.pdf	1.83%
22	https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/47492/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0...	1.81%
23	https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2023/01/tezy_gruden__2022_01.23.pdf	6 джерел 1.81%
24	http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/36960/1/knish-s_v_dSSERTACIJA_sajT.pdf	1.79%
25	http://www.lsej.org.ua/5_2018/26.pdf	1.72%
26	http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/15520	22 джерела 1.68%
27	https://vdocuments.net/-26-oeoe-f-ff-.html	1.66%
28	http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/23596/Dubitskyi_Mahisterska_robota.pdf?isAllowed=y&seq...	27 джерел 1.61%
29	http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/55974/2/disertaciyna-robota-na-zdobuttya-naukovogo-stupenya-kandidata-...	2 джерела 1.61%
30	https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/DergBud/25.pdf	4 джерела 1.61%
31	http://shag.com.ua/kurs-innovacijnih-lekcij-z-navchalenoyi-disciplini-teoriya-der.html?page=22	1.59%
32	https://maup.com.ua/assets/files/lib/metod/7951.pdf	1.59%
33	https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2018/may/12805/225-231.pdf	1.57%
34	https://www.lvduvs.edu.ua/en/karta-dokumentiv/category/166-entrance-examination-programs.html?download=3978%3Apro...	1.57%
35	https://www1.lvduvs.edu.ua/uk/karta-dokumentiv/category/147-conference-2017.html?download=594%3AmeKhanizm-pravov...	1.57%
36	https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/6/19/paragraphs/50930/monografiyakelmantokarskayarmolcebenko.pdf	1.55%
37	http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/20786/Yeshchenko_Mahisterska_robota.pdf	13 джерел 1.52%
38	https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2020/12/No.48-1.pdf	1.5%
39	http://nm2.univd.edu.ua/download/102544	1.48%
40	https://mdu.in.ua/Nauch/Konf/2022/zbirnik_materialiv_konferenciji_23.06.2022.pdf	13 джерел 1.41%
41	https://ukd.edu.ua/sites/default/files/2020-10/%D0%B4%D0%B8%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B0%D1%86...	2 джерела 1.39%
42	http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/20800/1/dysert_kurian_.pdf	3 джерела 1.37%

43	https://journal-nam.com.ua/index.php/journal/issue/download/29/48		1.3%
44	https://www1.lvduvs.edu.ua/uk/karta-dokumentiv/category/84-induction.html?download=2034%3Aprograma-dlya-sk	13 джерел	1.28%
45	https://academysps.edu.ua/wp-content/uploads/2022/05/PROGRAMA-VSTUPNOGO-VIPROBUVANNYA-ZI-SPECIALNOSTI-081-PRA...		1.26%
46	https://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/6417/1/%d0%94%d0%b8%d1%81%d0%b5%d1%80%d1%82%d0%b0	2 джерела	1.24%
47	https://www.cuspu.edu.ua/images/history/kaf_pravo/files_derzh_prav_disciplin/OPP/bakalavr/%D0%A1%D0%B8%D0%...	10 джерел	1.21%
48	http://repositc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/18610/1/%d0%9c%d0%b0%d1%82%d0%b5%d1%80%d1%96%d0%...	3 джерела	1.17%
49	http://phd.znu.edu.ua/page/PhD/Pieshyi_dis.pdf		1.08%
50	https://nm2.univd.edu.ua/download/145210		1.06%
51	http://nm2.univd.edu.ua/download/141259	2 джерела	1.06%
52	https://www.cuspu.edu.ua/images/history/NW_students/zp_pravo/zb-pravo_17.11.2022.pdf	11 джерел	1.04%
53	http://nm2.univd.edu.ua/download/102545		1.02%
54	http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/11383/Forensic_Epistemology_Czernowitz_2021_.pdf?	3 джерела	0.99%
55	http://nvppp.in.ua/vip/2021/5/part_1/18.pdf		0.99%
56	http://dspace.oduvs.edu.ua/bitstream/123456789/1477/1/Disertatsiya_Baadzhi_N.A..pdf		0.99%
57	http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/13166/Aktualni%20problemy%20suchasnoi%20nauky%20v%20...		0.99%
58	http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/55974/1/avtoreferat-disertacii-na-zdobuttya-naukovogo-stupenya-kandidata	2 джерела	0.99%
59	http://lsej.org.ua/2_2022/2_2022.pdf		0.97%
60	http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/11386/Teoretychni%20zasady%20pryvatno%20pravovoho%20...		0.95%
61	https://if.uu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/02/%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A-%D0%...	2 джерела	0.93%
62	http://liber.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/36178/1/Borshchevskiy_Romashkin_Theory_of_state_and_law.pdf		0.93%
63	http://www.pravoznavec.com.ua/period/chapter/216/2367/86202	7 джерел	0.88%
64	http://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/10071/1/%d0%bc%d0%b0%d0%ba%d0%b5%d1%82_%d0%91%d0%be%d0%...	7 джерел	0.88%

65	https://revolution.allbest.ru/law/01052996_0.html	6 джерел	0.86%
66	https://openarchive.nure.ua/server/api/core/bitstreams/cca4a0ae-2556-4888-ab24-b6fcb79d1732/content	2 джерела	0.84%
67	http://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/7302/1/%d0%a2%d0%be%d0%bc-1.pdf	10 джерел	0.84%
68	https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2023/08/11-1.pdf		0.84%
69	http://law.stateandregions.zp.ua/archive/4/4_2020/4_2020.pdf		0.84%
70	https://law.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Zbirnyk-16.10.20.pdf	2 джерела	0.82%
71	https://chl.kiev.ua/CGI-BIN/sp/part/index.php?lang=ukr&page=25&razdel=9	5 джерел	0.8%
72	https://vdocuments.pub/oe-aoe-a-2019-.html		0.77%
73	http://www.dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/36195/1/Veremchuk_Judicial_legislation.pdf		0.77%
74	http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/15016/1/dysertatsia_melnychuk_sm.pdf	2 джерела	0.77%
75	http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/20636/Khymychuk_Mahisterska_robota.pdf	2 джерела	0.77%
76	https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2024/03/MODERN-RESEARCH-IN-SCIENCE-AND-EDUCATION-7-9.03.2024.pdf		0.75%
77	http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/12/45.pdf		0.75%
78	https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/43634/4/%d0%91%d0%b5%d0%b2%d0%b7_%d0%94%d0%b8%d1%81%d0%b5%d1%80...		0.75%
79	https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/2020/appad/ad20.docx	2 джерела	0.75%
80	https://ur.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2023/12/%D0%9E%D0%9A4.pdf		0.73%
81	https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/12006/1/%d0%bc%d0%b0%d0%ba%d0%b5%d1%82_%d0%b7%d0%b1%8...	21 джерело	0.73%
82	http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/17318		0.73%
83	http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/24534/1/%d0%a2%d0%94%d0%9f%20%d0%bd%d0%b0%d0%b2%d1%8...		0.68%
84	https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/066cb17e-267e-4a3e-bc3a-fe776f178e48/content		0.68%
85	https://univd.edu.ua/science-issue/issue/5146		0.68%
86	https://elar.naiu.kiev.ua/server/api/core/bitstreams/11e791e9-5ad4-4313-baf0-88b22a6a888e/content		0.66%

87	https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/628/%d0%9f%d1%80%d0%b0%d0%b2%d0%be%d0%b2%d1	3 джерела	0.66%
88	http://legalposition.umsf.in.ua/archive/2023/2/2_2023.pdf		0.64%
89	http://www.lsej.org.ua/2_2014/2_2014.pdf		0.62%
90	http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/54793		0.62%
91	http://visnyk.kh.ua/web/uploads/journals_pdf/%D0%92%D1%96%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9D%D0%90%D...		0.62%
92	https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/44932/1/%d0%94%d0%b8%d1%81_%d0%a0%d0%be%d0%bc%d0%b0%d0%bd%d0%be...		0.62%
93	http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/download/93/1053/2343-1?inline=1		0.6%
94	http://sipl.com.ua/wp-content/uploads/2017/10/%D0%94%D0%B8%D1%81_%D0%9C%D1%85%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1...		0.57%
95	https://journal-nam.com.ua/index.php/journal/issue/download/24/38		0.57%
96	https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/59374/1/%d0%9e%d0%bb%d0%b5%d1%89%d0%b5%d0%bd%d0%ba%d0%be%	2 джерела	0.57%
97	http://sipl.com.ua/wp-content/uploads/2018/08/Diss_Ivancov_%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.pdf		0.57%
98	http://www.dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/36224/1/Piliuk_Legal_forms_of_protection_of_human_right	3 джерела	0.57%
99	https://agpfeb.law.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/%D0%A1%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%	18 джерел	0.57%
100	http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/20812/1/%d0%97%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba%20d0...		0.57%
101	http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2018/3_2018/part_1/3-1.pdf	2 джерела	0.57%
102	http://journal.lduvs.lg.ua/index.php/journal/issue/download/70/108	8 джерел	0.57%
103	https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/science/rada/new_d0872702/2023/4/4/d4.pdf		0.57%
104	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/20674/%d0%94%d0%b8%d1%81%d0%b5%d1%80%d1%82%d0%	23 джерела	0.55%
105	https://studopedia.ru/18_12350_prikladi-oformlennya-bibliografichnogo-opisu-dzherel-v-spisku-literaturi.html	5 джерел	0.55%
106	http://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/6891/1/24.05.19%20d0%a1%d0%b5%d0%bcd1%96%d0%bd%d0%b0%d1%80%		0.55%
107	http://eprints.zu.edu.ua/28867/1/%D0%9A%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B0%20%D0%86%20%D0%BA%D0%BE%D0%	5 джерел	0.53%
108	https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/11341/1/%d0%bc%d0%b0%d0%ba%d0%b5%d1%82_%d0%ba%d0%be%d0%bd%		0.53%

109	http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/23580/Marushchak_Mahisterska_robota.pdf?isAllowed=y&sequence=1	0.53%
110	https://rep.dnuvs.ukr.education/server/api/core/bitstreams/525837e3-def2-4994-8cf2-dc37f3a2442f/content	0.53%
111	http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/23157/1/%d0%9c%d0%b0%d1%82%d0%b5%d1%80%d1%96%d0%b0%	30 джерел 0.53%
112	http://studcon.org/ru/node/10616	0.51%
113	https://ua-referat.com/uploaded/forma-derjavnogo-ustroyu-v2/index1.html	49 джерел 0.51%
114	https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/science/rada/new_d0872702/2023/1/3/d.pdf	0.51%
115	http://www.er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/12111/1/%d0%9c%d0%b0%d1%82%d0%b5%d1%80%d1%96%d0%b0%d0%b...	0.51%
116	https://uchika.in.ua/na-pravah-rukopisu.html?page=8	0.51%
117	http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/download/6352/6385/6387	0.49%
118	https://www.lvduvs.edu.ua/uk/karta-dokumentiv/category/155-conference-2022-magazine.html?download=2800%3Aderzhavo...	0.46%
119	http://biblio.umf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/4611/1/%d0%a2%d0%94%d0%9f_%d0%bf%d0%be%d1%81%d1%	2 джерела 0.46%
120	https://vseosvita.ua/library/pravove-reguluvanna-ta-jogo-mehanizmi-337294.html	22 джерела 0.44%
121	https://www.lvduvs.edu.ua/en/karta-dokumentiv/category/84-induction.html?download=3974%3Aprograma-dlya-skladannya-v...	0.42%
122	http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/10652	0.42%
123	https://nauka-online.com/wp-content/uploads/2021/07/Hmiz-2.pdf	0.42%
124	https://rep.dnuvs.ukr.education/server/api/core/bitstreams/716a8c6a-4efd-4262-b303-4f96ed22156c/content	0.42%
125	https://dnuvs.ukr.education/wp-content/uploads/2023/06/zbirnyk_materialiv_konferenciyi_ord_ta_ib_14_04_2023.pdf	2 джерела 0.4%
126	http://directory.lpnu.ua/majors/subject/IJPS/6.081.00.00/8/2018/ua/full/1/4794	3 джерела 0.4%
127	http://bses.in.ua/journals/2018/30_1_2018.pdf	0.4%
128	http://lawbulletin.oduvs.od.ua/archive/2022/26/26_2022.pdf	0.38%
129	http://nvppp.in.ua/vip/2023/4/4_2023.pdf	0.38%
130	http://piv.nuoua.od.ua/v1_2018/2018_1.pdf	0.38%

131	https://ronl.org/referaty/gosudarstvo-pravo/283673	13 джерел	0.38%
132	https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/7050/1/%d1%88%d0%be%d0%bf%d1%96%d0%bd%d0%b0%20%20dis...		0.38%
133	http://nvppp.in.ua/vip/2021/6/6_2021.pdf		0.38%
134	https://ljd.dnuvs.ukr.education/wp-content/uploads/2023/03/4-1_2022.pdf		0.35%
135	https://www.univer.km.ua/sites/default/files/elib/%D0%91%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D1%80/08...		0.35%
136	https://journal-nam.com.ua/index.php/journal/issue/download/1/5-95-2019-pdf	6 джерел	0.35%
137	https://www.cuspu.edu.ua/images/nauk_zapiski/pravo/5_2018/Vipusk_52018.pdf		0.35%
138	http://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/abiturient/pvv_2018/pvv07_kyrulo.pdf	2 джерела	0.35%
139	http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/2816/1/3052_IR.pdf		0.24%
140	https://geci.cn.ua/work/265364/Pravove-regulyuvannya		0.22%
141	http://budget.rada.gov.ua/print/74718.html	39 джерел	0.22%
142	https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/8742ba5f-e6fe-488c-94fa-b2350c53052c/content		0.22%
143	https://www.naiou.kiev.ua/files/kafedru/tdp/2022/kursovi_tdp_2022.pdf	23 джерела	0.22%
144	https://ua-referat.com/?red=20133	10 джерел	0.2%
145	https://mon.gov.ua/storage/app/media/05.%2001.%202021/VO%202021/07/22/ZVO.Vidkr.MU.rozv.lyud.Ukr.01.22.07-0	15 джерел	0.2%
146	https://univer.km.ua/sites/default/files/elib/%D0%91%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D1%80/081%20...		0.2%
147	http://el-conf.com.ua/wp-content/uploads/2018/06/%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B010	24 джерела	0.18%
148	http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2018/4_2018/part_1/4-1.pdf	2 джерела	0.18%
149	http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/16059/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87.-%D0%BC%D0%B5%D	3 джерела	0.18%
150	https://dspace.nlu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/19964/1/Ageienko_dys.pdf		0.18%